

Ο Νεομάρτυς Μανουήλ γεννήθηκε στα μέσα του 18^{ου} αιώνα σε ένα χωριό των Σφακίων. Κάτω από την πίεση του κατακτητή, ο Μανουήλ σε νεαρή ηλικία αρνιέται την πίστη του. Καταδιωκόμενος από τύψεις εγκατέλειψε την Κρήτη και κατέφυγε στη Μύκονο, όπου και επέστρεψε στο Χριστιανισμό. Οι Μυκονιάτες συγκινημένοι από την περιπέτειά του τον περιβάλλουν με αγάπη, κατανόηση και εμπιστοσύνη. Εγκαθίσταται στη Μύκονο, παντρεύεται μία Μυκονιάτισσα, αποκτά 7 παιδιά και εργάζεται είτε στα χωράφια είτε στα καΐκια, ως ναύτης. Το 1792, όταν ένα Τούρκικο πλοίο κάνει έλεγχο στο καΐκι, στο οποίο δούλευε ο Μανουήλ, κάποιος συγγενής του από την Κρήτη τον καταδίδει ότι πριν ήταν Μουσουλμάνος. Αλυσοδεμένος μεταφέρεται στην Χίο. Παρά τις πιέσεις και τα βασανιστήρια, αρνείται να εγκαταλείψει τον Χριστό και την Τρίτη 16 Μαρτίου του 1792, στις 4 το πρωί, ο Μανουήλ κέρδισε το στέφανο του μαρτυρίου. Τον Άγιο τον τιμούν στις 30 Σεπτεμβρίου τόσο η πατρίδα του, η Κρήτη, όσο και η δεύτερη πατρίδα του, η Μύκονος.

Προ του πέρατος της Θείας Λειτουργίας ο Σεβασμιώτατος χειροθέτησε Αναγνώστη τον τελειόφοιτο Λυκείου κ. Αναστάσιο Σφουγγάρο, ο οποίος από την παιδική του ηλικία διακονεί με αφοσίωση και εκκλησιαστικό φρόνημα το Ιερό Βήμα του Μητροπολιτικού Ναού της Μυκόνου.

Ο Σεβασμιώτατος, καταφανώς συγκινημένος από το πρωτοφανές πλήθος του Εκκλησιάσματος, που είχε κατακλύσει τον Ναό και τους προαύλιους χώρους του, συνεχάρη τους Μυκονιάτες για την αγάπη τους προς την Εκκλησία και τις παραδόσεις του τόπου τους, στοιχεία, τα οποία τα χρησιμοποιούν ως όπλα για να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τους κινδύνους της αλλοτρίωσης, που επιφέρει η κατ' έτος πλημμυρίδα των τουριστών. Τους παρακάλεσε να μείνουν αμετακίνητοι στις παραδόσεις τους και τόνισε ότι, ενώ σε άλλα νησιά οι ιερόπαιδες απουσιάζουν σχεδόν από το ιερό Βήμα των Εκκλησιών, στη Μύκονο υπάρχουν νέα παιδιά, που διακονούν την Εκκλησία, χειροθετούνται Αναγνώστες και αύριο ασφαλώς θα προέλθουν άξιοι Κληρικοί, και συνεχάρη τους Εφημερίους της Μυκόνου για το έργο τους και την αγάπη τους προς τους νέους. Στον νέο Αναγνώστη, μεταξύ των άλλων πατρικών συμβουλών, που του απηύθυνε, τόνισε τα εξής : « ..... να προσεύχεσαι και να παρακαλεις τον Θεό να παραμείνεις σε όλη σου την ζωή όπως είσαι τώρα, πιστός και αφοσιωμένος στον Θεό . Αν μάλιστα μέσα στο γεώργιο της ψυχής σου το Θεϊκό χέρι έχει φυτέψει την καλή σπορά της Ιερωσύνης, μακάρι να την αναδείξει και να επιτρέψει να καρποφορήσει!....» Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας ετελέσθη η λιτάνευση της αγίας Εικόνας του νεομάρτυρος στην πόλη της Μυκόνου, την οποία μετέφεραν στα χέρια τους εναλλάξ οι Κρητικοί της Μυκόνου.

Με θρησκευτική κατάνυξη και με τη συμμετοχή πλήθους προσκυνητών, Μυκονίων και ξένων, πανηγύρισε την επέτειο εορτή της, της Αποδόσεως της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, η ιστορική Ιερά Μονή Παναγίας της Τουρλιανής, στην Άνω Μερά της Μυκόνου, στα πλαίσια της οποίας τελέσθηκαν και τα εγκαίνια του Εκκλησιαστικού Μουσείου της Μονής. Την παραμονή της εορτής, Παρασκευή 22 Αύγουστου, τελέσθηκε ο Πανηγυρικός Δισαρχιερατικός Εσπερινός, χοροστατούντος, κατόπιν σχετικού παρακλητικού αιτήματος τού Ποιμενάρχου μας να παραστεί στις εορταστικές εκδηλώσεις, του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ.

Χρυσοστόμου Γ΄, συμπαραστατούμενου υπό τού Σεβασμιωτάτου κ. Δωροθέου Β΄. Στον Εσπερινό, παρέστησαν οι Βουλευτές Κυκλάδων, κα Άρια Μανούσου και κ. Παναγιώτης Ρήγας, ο Νομάρχης Κυκλάδων κ. Δημήτριος Μπάϊλας, καθώς και εκπρόσωποι των τοπικών Νομαρχιακών και Δημοτικών αρχών, του Στρατού και των Σωμάτων Ασφαλείας. Την κυριώνυμο ημέρα, τελέσθηκε η Δισαρχιερατική Θεία Λειτουργία, ιερουργούντων του Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας και του Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας, την οποία παρηκολούθησαν η Βουλευτής Κυκλάδων κα Άρια Μανούσου, ο Δήμαρχος Μυκονίων κ. Χρήστος Βερώνης και οι τα πρώτα φέροντες στο Νομό και στο νησί. Κατά την Θεία Λειτουργία, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας στην ομιλία του προς το πολυπληθές εκκλησίασμα, πού είχε κατακλύσει το Καθολικό της Μονής, αλλά και όλους τους αύλιους χώρους του, αναφέρθηκε στο πρόσωπο της Θεοτόκου και στην Θεολογία της Ορθόδοξης Εκκλησίας για το θέμα της Μεταστάσεώς Της. Στο τέλος της Ευχαριστιακής Προσευχής, π. Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας κ. Δωρόθεος Β΄ απένειμε το μετάλλιο της Ιεράς Μητροπόλεως, το Σταυρό της Οσίας Μεθοδίας, της εν Κιμώλω ασκησάσης, στην Μυκονιάτισσα κ. Σοφία Γρυπάρη, η οποία με τον σύζυγό της, αείμνηστο Νικόλαο, ίδια δαπάνη, ανήγειραν στην Χώρα της Μυκόνου το «ΓΡΥΠΑΡΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ», ένα άρτιο και πλήρως εξοπλισμένο χώρο πνευματικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων, περίζηλο όχι μόνο από τα άλλα νησιά, αλλά και από μεγάλες πόλεις της Ελλάδος, στη μνήμη του πρόωρα εκλιπόντος υιού τους Ευσταθίου-Αλεξάνδρου. Στην προσλαλιά του προς την τιμηθείσα κ. Σοφία Γρυπάρη, ο Σεβασμιώτατος, μεταξύ άλλων, τόνισε: *« Νομίζω ότι η κ. Σοφία Γρυπάρη επαξίως τιμάται σήμερα με την ανώτατη διάκριση της Ιεράς Μητροπόλεως Σύρου, διότι έχει νά μας διδάξει δύο σημαντικά πράγματα: << Πρώτον, πόση δύναμη κρύβει ο άνθρωπος στην ψυχή του και πόσο αυτή η δύναμη, όταν συνδυάζεται με πίστη, του δίνει το κουράγιο να αντιμετωπίσει και τα πιο δύσκολα προβλήματα της ζωής, ακόμη και τον θάνατο παιδιού και συζύγου,>> και << Δεύτερο, πόσο σημαντικό είναι, αυτά που ο Θεός με τιμιότητα και ιδρώτα επέτρεψε να αποκτήσουμε, να μην τα κρατάμε εγωιστικά μόνο για τον εαυτό μας, αλλά να τα μετατρέπουμε σε έργα αγάπης και ευποιίας, που αγγίζουν και καλύπτουν πνευματικές ανάγκες του κοινωνικού συνόλου»*. Η κ. Σοφία Γρυπάρη παρέλαβε συγκινημένη το Μετάλλιο, υπό τις επευφημίες των παρισταμένων, που επιβεβαίωσαν την απόφαση αυτή της Ιεράς Μητροπόλεως.

Αμέσως μετά, ο Ποιμενάρχης μας, με την ευκαιρία εγκαινίων του Εκκλησιαστικού Μουσείου της Ι.Μονής Τουρλιανής, το οποίο χαρακτήρισε πνεύμονα πολιτισμού και κιβωτό διαφυλάξεως της εκκλησιαστικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και των θρησκευτικών παραδόσεων των Μυκονίων, τόνισε την μεγάλη και πολυεδρική κοινωνική προσφορά της Ι.Μονής στη Μύκονο, η οποία κατέστη δυνατή χάρη στη χρηστή διοίκηση και συνετή διαχείριση της περιουσίας της από τον επί 5 δεκαετίες Ηγούμενο, Αρχιμ. Φιλάρετο Γεροντάρη και υπογράμμισε και την συμβολή και των άλλων Πατέρων της Μονής στο κοπιώδες αυτό έργο. Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε η καθιερωμένη λιτανεία της Θαυματουργού Εικόνας της Παναγίας, και επακολούθησαν τα εγκαινία του Εκκλησιαστικού Μουσείου, το οποίο στεγάζεται σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο, στη νότια πτέρυγα του μοναστηριακού συγκροτήματος, και στο οποίο εκτίθενται, σύμφωνα με τους κανόνες της σύγχρονης Μουσειολογικής δεοντολογίας για την έκθεση ιερών Κειμηλίων,

λατρευτικά και λειτουργικά αντικείμενα, τα οποία οι Πατέρες της Μονής διέσωσαν και διεφύλαξαν, από τον 17^ο έως και σήμερα. Κατόπιν, το Μουσείο δέχτηκε τους πρώτους επισκέπτες του, από τους οποίους απέσπασε άριστες εντυπώσεις και προκάλεσε ευμενέστατα σχόλια. Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, μόλις πληροφορήθηκε την εκδήλωση των πυρκαϊών, ανεχώρησε πάραυτα, ευρεθείς πλησίον του δοκιμαζομένου ποιμνίου του.

Το εσπέρας της Κυριακής 26 Αυγούστου στη Μύκονο ο Σεβασμιώτατος ετέλεσε υπαίθριο Πανηγυρικό Εσπερινό στο εορτάζον Παρεκκλήσιο του Αγίου Φανουρίου, στην περιοχή Τρία Πηγάδια. Στην ομιλία του προς τους παρισταμένους πιστούς, ο Σεβασμιώτατος, μεταξύ άλλων τόνισε: «Εορτάζουμε σήμερα τη μνήμη του Αγίου Φανουρίου, με τα σύννεφα της πυρκαϊάς, του πόνου και της οδύνης να σκεπάζουν τον ουρανό της ευλογημένης μας πατρίδας και με την καρδιά μας γεμάτη θλίψη και αγανάκτηση για την εγκληματική αυτή ενέργεια, η οποία, τούτο μεν κατέστρεψε τά έργα του Θεού και των ανθρώπων, τούτο δε αφήρεσε άδικα ανθρώπινες ζωές...» Στο τέλος, κάλεσε τους προσκυνητές να προσευχηθούν για τους εμπερίστατους αδελφούς μας της Πελοποννήσου και της Ευβοίας και για την ανάπαυση των ψυχών των συναθρώπων μας, που έχασαν τη ζωή τους τόσο απροσδόκητα και άδικα.